

ΕΤΟΣ Α' — Σεπτέμβριος 1966 — Φύλλον 5ον

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Ἀπελθόντων τῶν ὀλίγων Τούρκων τῆς περιοχῆς μας δέν ἦλθον ἀμέσως ἀπαντες οἱ κάτοικοι τῆς Κουμουστᾶς νά κτίσουν τὰς οἰκίας των εἰς τὸν «κάμπο», ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἐπραξάν αὐτό, ἐθεώρουν ὡς ἐπίσημον κατοικίαν των τὴν παλαιάν των, τῆς Κουμουστᾶς. Οὕτως εἰς τὸ ἡραιπωμένον καὶ σχεδὸν ἀκατοίκητον σημερινὸν χωρίον τοῦ Ταυγέτου ἀνευρίσκομεν τὸ πρῶτον μετεπαναστατικὸν σχολεῖον τῆς περιφερείας τοῦ Ξηροκαμπίου.

Δύσκολοι οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι δέν ἐπέτρεψαν τὴν ἀνάγεισιν σχολικοῦ κτιρίου καὶ ἐμελλεν ἐν ταπεινὸν σπήλαιον, κείμενον νοτίως τοῦ Πλατάνου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρὸς «Ταρατλαν», νά ἴδῃ συντελουμένην ἐντὸς αὐτοῦ τὴν ἱεραργίαν τῆς μεταδόσεως γνώσεων εἰς τοὺς μικροὺς Ἑλληνοπαῖδας ὑπὸ σπυτῶνο διδασκάλων.

Μετ' ἤλθον καὶ ὑπομονήν, ἡ βοήθεια δοξείων περιεχόχτω ἄμμου, ἀναπληρούντων τὸν μαυροπίνακα, ἐδίδαν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀφωσιωμένοι ἐργάται τοῦ καθήκοντος. Καραδόντης, Γενεράλης καὶ Ἰαρίδης εἶναι, κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν, οἱ διδάξαντες, ἂν ὁ χρόνος δέν ἐξη ἀποκρίψει καὶ ἄλλα ὀνόματα.

Ἐκεῖ ἐλάμβανον τὰ παιδιὰ τὴν στοιχειώδη μόρφωσιν. Ἐρωτώμενα δὲ βραδύτερον περὶ τῶν σπουδῶν των ἐλεγον : «ἔβγαλα τὴν ἄμμου». Τὸ σπήλαιον προσέφερεν τὴν ὑπηρεσίαν του ἐπὶ ὀλόκληρον σχεδὸν εἰκοσαετίαν.

Περί τὸ 1840 αὐξήθέντος τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Ξηροκαμπίου, τῆς δὲ Κουμουστᾶς ἐγκαταλειπομένης σταθερῶς ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς, τὸ ὄρεινόν διδασκῆριον παρέσχε τὴν θέσιν του εἰς σχολεῖον ἀναγεσθὲν εἰς τὸ προαύλιον τῆς σημερινῆς μας Ἐκκλησίας.

Δέν εἶδε πλέον ἄλλο σχολεῖον ἢ Κουμουστά, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγον κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Ἐχομεν ὅμως σειρὰν σχολείων εἰς Ξηροκάμπιον. Ἀλλὰ διὰ ταῦτα θά ὁμιλήσωμεν εἰς ἐπόμενα φύλλα τῆς ἐφημερίδος μας.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΣΥΚΚΙΩΤΗΣ

ΒΡΑΔΥΝΟΙ ΘΡΥΛΟΙ

“ΤΟ ΣΤΡΙΓΓΑΟΠΟΥΛΙ”

«Σὰν κι αὐτὴ τὴ νύχτα» μᾶς χολογιόταν ἡ γαγιά.» «Ἔτσι ἀστροφεγιωμένη κι' ἀσέληνη. Πέρα ἡ ἄπλα τοῦ οὐρανοῦ ἦταν ὀλογάλληνη καὶ τὸ χωριὸ (Συνέχεια στὴ 2 σελίδα)

“ΤΟ ΣΤΡΙΓΚΛΟΠΟΥΛΙ,,

(Συνέχεια από τη 1 σελίδα)

όλο είχε αποκοιμηθῆ. Κλαράκι δὲ κου-
νιότανε. Ἐγὼ πολλῶρα εἶχα τελειώ-
σει τις δουλειᾶς μου καὶ σιᾶθηκα στὸ
χαγιτάκι μου λίγο νὰ ξανασάνω. Πῶς
τὸ θυμᾶμαι κείνο τὸ βράδυ. Δὲν ἀπο-
λησμονιέται εὐκολα. Πέρα τοῦ Σταυροῦ
θᾶτανε Πάνου - κάτου. Τὰ δέντρα δὲν
εἶχανε ἀκόμη κιτρινοφυλλιάσει. Ἐάφνου
νὰ κεῖ στ' ἀπόσκια κάτι ἀνακουήθηκε.
Πουλί, λόγιασα, καὶ καμῶθηκα πῶς
θέλω νὰ γνέσω τὴ ρόκα μου. Εἶχα και-
ροῦδες νὰ πάρω γράμμα ἀπὸ τὸ μοσχ
ναθρεμμένο μου, Θεὸς σχωρέστο, κι'
όλο κακόβαλλα. Μὰ ποῦ νὰ μοῦ πάη
ὄρεξι γιὰ νέσιμο. Κάρφωσα κατὰ κεῖ
τὰ μάτια καὶ πάντεχα. “Ὅλο καὶ κά-
τι μούλεγε πῶς εἶναι κείνο τὸ θεοκα-
τάρατο τὸ στριγγλοπούλι κι ἡ καρδιά
μου βροντοχτυποῦσε. Ἀπὸ τότε ποῦ
ἀδικοθανατισμένος ὁ πατέρας του χά-
θηκε καὶ μοῦ τ' ἄφησε κοιλάρφανο,
ὄλα τὰ ξέταξα. Μὰ ἔάφνου τὸ σκλη-
ρόψυχο ἄρχισε τὸ πικροτραγουδιμά του,
ποῦ νὰ μὴ σώση ὁ θεὸς νὰ τ' ἀκούση
ἄλλος ἐξ ὄν ἀπὸ μένα πιά τὴ παντέρ-
μη. Τρομοσάλεψα καὶ γοργαπατώντας
χώθηκα στὸ σπίτι. Ἄνοιξα τὸ ντου-
λάκι κι' ἔβγαλα ὅ,τι καλὸ εἶχα. Λίγο
γλυκὸ, ψωμί, νερό, καρύδια καὶ τ' ἀ-
σίμως ἀλαφροπατώντας στὸ παραθύ-
ρι. Πρέπει νὰ τὸ καλοπιάσω, εἶπα μὲ
ψοῦ, καὶ νὰ μὴ τὸ ξεσυνεριστῶ, γιατί
τὸ κακὸ θὰ στέρξη στὸ κεφάλι μου.
Μὰ κείνο πύκνωσε τὸ στριγγὸ τὸ λά-
λημά του. Ἴσαμε δυὸ ὥρες θὰ λάλαε.
Καὶ κεῖ ποῦ, ἀκουμπισμένη στὴ ξώ-
πορτα, τ' ἀγνάντευα στὰ σκοτεινὰ νᾶ-
σου καὶ πετιέται ἀνάερα. Ἐτσι με-
γαλόφτερο ἔκανε δυὸ γύρους πάνω ἀπ'
τὴ χαμοκέλλα μου καὶ χάθηκα στ' ἀ-
κρουάνια. Δὲν ἤξερα στὸ κατόπι τι νὰ
κάνω. Σταυροκοπήθηκα κι ἔπεσα νὰ
πλαγιάσω, μὰ ποῦ νὰ κλείσω μάτι.
Τὸ πρωὶ ἀχάραγα ἤμουνα στὸ πόδι.
Μὲ τὸ ἡλιοξέξιμο νὰ κι ὁ ταχυδρόμος
μὲ τὰ κακὰ μανιᾶτα....

Ἀπὸ τότε δὲ ξαναλάλησε. “Ὅμως
τὸ καρτεράω. Καὶ τώρα θάναι γιὰ μέ-
να. Εἶναι μοιρογράφτο. Τὸ καλὸ ποῦ
σᾶς θέλω, παιδιά μου, πηγαίνεται σπι-
τάκι σας. Εἶναι κακὸ νὰ μέινετε. Πη-

γαίνετε....

Συγκοπή, συγκοπή ἔκανε τὸ πρωὶ
δύσθυμα ὁ γιατρός, καθὼς μάζευε μὲ
ωχέλεια τὰ σύνεργά του.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΟΥΛΑΚΟΣ

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΟΥ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ

Ἐπ' εὐκαρία τῆς δωρεᾶς, ποῦ
ἔκαμαν στὸ χωρὸ μας οἱ κυρίες Κων-
σταντίνα Λαμπράκη, Παναγιώτα, Ἄρ-
ρετὴ καὶ Ὀλγα ἀπασαὶ ἀδελφαὶ τὸ
γένος Γ. Σωμῆ, θὰ γράψουμε λίγα
λόγια γιὰ κείνους, ποῦ ἔχουν κατὰ
καιροὺς εὐεργετήσῃ τὸ χωρὸ μας.

Ἡ πρώτη φροντίδα τῶν Ξηροκαμ-
πιτῶν ἦταν νὰ χτίσουν ἐκκλησία. Οἱ
πρῶτοι δωρηταὶ λοιπὸν εἶναι : ὁ
Παναγιώτης Μιχαλάκος, ποῦ προσέ-
φερε τὸ οἰκόπεδο καὶ μεταγενέστερα
οἱ Κλεομένης, Χρῖστος καὶ Κωνσταν-
τῖνος Καράμπελας, ἡ Πολυτίμη Βολ-
τῆ, ὁ ἱερεὺς Ἡλίας Ματθαῖος, Μ.
Λακάκος, Πολυτίμη Λιούνη, Π. Δρομ-
πάρης, Κ. Κουντούρης, Σωτ. Κουν-
τούρης καὶ ἄλλοι μὲ μικρότερα σοσά.

Μεταγενέστερα ἔχουμε τὴν κ. Π.
Καραδόντη μὲ πολὺ σεβαστὰ ποσά,
τὸν κ. Γ. Παναγ.ωτόπουλον καὶ κυρίως
τὸν σύλλογο κυριῶν καὶ δεσποινί-
δων Ξηροκαμπίου, ποῦ κατάφεραν
τὸν ἄθλο νὰ ἐξωραίσουν ἐξωτερικῶς
τὴν «Ἁγίαν Τράδα» καὶ νὰ θέσουν
τώρα γιὰ σκοπὸ τοὺς καὶ τὴν ἐσω-
τερικὴ διακόσμησι.

Τὸ 1929 ἐχτίστηκε τὸ σχολικὸ
μέγαρο, ποῦ κόστησε τότε 1.115.000
Δ ἂ τὴν ἀνέγερσί του προσέφερε τὸ
πρῆτο σεβαστὸν ποσὸν ἐκ 325.000
ὁ μακαρίτης ὁμογενῆς Γεώργιος Β.
Χρυσικός, ὁ Παναγ. Παντ. Παπαδά-
κος 40.000, ὁ Λυκοῦργος Ἱατρίδης
10.000 ὁ Γεώργιος Παν. Κονίδης 10.
000 ἄπαντες μακαρίτες.

Ἐπίσης τὸ Δημόσιον 400.000. Οἱ
Κοινότητες: Ξηροκαμπίου 30.000, Ἄ-
νωγειῶν 5.000 Παλαιοπαναγιᾶς 5.000
Λευκοχώματος 3.000 Καμινίων 2.000
Τὸ Δημοτικὸν σχολεῖον Ξηροκαμπίου
75.000. Ἐπίσης οἱ κάτοικοι Ξηρο-
(Συνέχεια στὴ 3 σελίδα)

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΟΥ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ

(Συνέχεια από τη 2 σελίδα)

καμπίου δ' α' του «συλλόγου των φιλοπροόδων νέων» προσέφεραν άμμο και άσβέστ.ον άξίας δρχ. 60.000. Ο δέ Ιωάννης Π. Κομνηνός παρέσχευ δωρεάν την λ.θοδομήν άξίας 10.000.

Αργότερα πάλι, έχουμε διαφόρους δωρητάς: Το 1950 ο εϊς ΗΠΑ σύλλογος Ξηροκαμπ.τών «Αγία Τριάς» απέστειλε στην Κοινότητα 3.000 δολάρια, τα όποια έχρησιμοποήθηκαν δ' α' την επέκτασιν τότε του δικτύου ηλεκτρωφωτισμού και την διαπλάτυνσιν των έσωτερικών δρόμων.

Το 1952-53 ο όμογενής Νικ. Μανδραπήλιας προσέφερε 60.000 δρχ. δ' α' την ανέγερση του Ήρώου προς τιμήν των υπέρ πατρίδος πεσόντων.

Η κ. Εύθυμία χήρα Ήλίας Σερμπενάδη, κατ' έπιθυμίαν του συζύγου της, προσέφερε εις την Κοινότητα παλαιάν οίκίαν με κήπον 300 τ. μ. περίπου. Η οίκία αυτή καταδαφίσθη και ο χώρος αυτός, μαζί με άλλον τόσον περίπου, που έδώρησε ο Πρόεδρος κ. Γεώργιος Σολωμός, έχρησιμοποήθησαν ως οικόπεδον γ' α' το άνεγειρόμενο σήμερα Κοιν. μέγισρον άξίως 920.000 δραχ.

Την άξία του μεγάρου ε'υτου καταβάλλουν έξ' όλοκλήρου αι εις την άρχήν άναφερόμεναι άδελφαί Σωμη, αι όποιαί άνεκηρύχθησαν παμψηφί υπό του έννεαμελου Κοιν. Συμβουλίου ως μεγάλαί ευεργέτριαι.

Εύχόμεθα και έλπίζομε να ευρεθούν άξιοί μμηται όλων αυτών.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΤΑΡΗ

Από τα περασμένα

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΚΑΜΙΝΙΩΝ

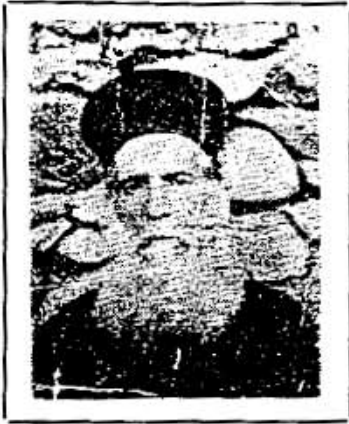
Πολλές φορές άκούω να γίνεται λόγος για τη κλίσι των Καμινιωτών στη μουσική και από ενδιαφέρον θέλησα να έρευνήσω το θέμα. Ζήτησα πληροφορίες από άνθρωπο, που

συμμετείχε στις έκδηλώσεις ένεργώς και μαλιστα, όπως λένε, με την ι-διότητα μαέστρου. Νοσταλγός ο ίδιος της παλιάς εκείνης έποχής της σιγανής καντάδας, του ταγκό, της όπερέττας, που τόσο διαφέρει από τη δικήμας των μουζουκιών και των γιεγέδων, αναπολεί τα περασμένα και θυμάται τα Καμίνια, γεμάτα από κόσμο και ζωντάνια. Ήταν καιρός, λέγει, που τα Καμίνια ζούσαν σ' ένα άτελειωτο γλέντι. Δέν υπήρχε βράδυ, που να μην άκουσθη, τις μεταμεσονύχτιες ώρες, ένα τραγούδι με τη συνοδεία κιθάρας, μαντολίνου, βιολιού, φλάουτου. Μά το μεγάλο ξεφάντωμα γινόταν τις γιερτές, τότε που ο κόσμος θρησκευόταν πιο πολύ κι' ένιωθε την ώμορφιά των πραγμάτων. Γλέντια όλονύχτια στη πλατεία του χωριού, που μικροί και μεγάλοι σέρναν το χορό, στα σπίτια σε όνομαστικές γιορτές, στο παλιό σχολείο σε θεατρικές παραστάσεις, στις αίθουσες του Ξηροκαμπιού σε μεγάλες γιορτές και τα καλοκαίρια στη «Γόλα»

Πολλοί, μά πολλοί Καμινιωτές έπαιζαν όργανα: ο Γ. Βενετσανάκος βιολί, ή Πίτσα Συκιώτη τραγούδι (διπλωματούχος του Ώδειου Αθηνών), ο Γ. Αναστασάκος βιολί (τελειόφοιτος Ώδειου), ο Ν. Θεοφιλόπουλος κορνέττα-βιολί, ο Λ. Θεοφιλόπουλος βιολί μαντολίνο, ο Β. Θεοφιλόπουλος φλάουτο-κιθάρα, ο Π. Σταμέλος τζάζ, ή Ε. Σιλαμάκου κιθάρα, ο Η. Μαστοράκος βιολί, ο Χ. Γιαννακάκος βιολί, ο Η. Χαλβατσιώτης μαντολίνο κ. ά.

Πέρασαν όμως τα χρόνια, ήλθε ο πόλεμος, άλλαξαν οι συνήθειες και τα Καμίνια ρήμαξαν. Έμεινε μόνο ή ανάμνησι, ζωηρή για κείνους που έζησαν την έποχή και μάς τη διηγούναι τώρα με ιδιαίτερη συγκίνηση....

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΩΝ ΩΡΩΝ

ΙΕΡΕΙΣ ΤΟΥ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ

Ε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥΝΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ἐξ ἔτη παρῆλθον, ἀφ' οὔτου ἀπιβῶσεν ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς Παναγιωτουνάκος Παναγιώτης, ἐνῶ ζωηροτάτη εἰσέτι παραμένει ἡ ἀνάμνησις του. Ἡ λεπτή μορφή του καὶ τὰ λευκὰ γένεια του ἐνεθύμιζον βιβλικὴν μορφήν, ὁ δὲ εὐσεβὴς βίος του ἀντεκατόπριζε ψυχικὰς ἀρετὰς, στοιχεῖα βασικώτατα θρησκευτικῆς προσωπικότητος.

Ὁ παπα-Παναγιώτης, Μανιάτης τὴν καταγωγήν, ἐγεννήθη εἰς Γυθειὸν τὸ 1886 ἐκ πατρὸς ἱερέως Ἐνηλικιωθεὶς ἐνυμφεύθη εἰς Ξηροκάμπιον τὴν Βασιλικὴν Ἡλ. Βολτῆ καὶ μετὰ ταῦτα ἐχειροτονήθη ἱεροδιάκονος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Μητροπολίτου Γυθείου. Ἀργότερον ὡς ἱερεὺς πλέον ἐποίμανεν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Μούσγας, Παλαιοχωρίου, Προσηλίου (Στροτζᾶς)· τέλος δέ, τὸ ἔτος 1935, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Παπα-Λιά ἤλθεν εἰς Ξηροκάμπιον καὶ ἐξεπλήρωσε πιστῶς τὰ καθήκοντά του μέχρι τοῦ ἔτους 1943, ὅπότε ἐσυνταξιοδοτήθη καὶ κατέλαβε τὴν θέσιν ὁ υἱὸς του Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος οὕτω συνεχίζει τὴν μεγάλην θρησκευτικὴν παράδοσιν τῆς οἰκογενείας.

Ἀπέκτησε τέσσαρα τέκνα, τὸν Ἰωάννην, τὸν Ἠλίαν τὸν Γεώργιον

καὶ τὴν Κατίναν. Ἀπέθανε τὴν 17 Μαΐου 1960, καὶ ἐκηδεύθη ἐν μέσῳ βαθυτάτου πένθους, ἐνῶ, ἐξηκολούθει μέχρι τότε, νὰ ἱεουργῇ εἰς τὴν μονὴν Ζερμπίτσας. Εὐλαβῶς τιμῶμεν τὴν μνήμην του.

ΚΙΚΗ ΣΟΛΩΜΟΥ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΩΜΟΡΦΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

«ΑΝΑΚΩΛΟ»

Ὅλοι οἱ ξένοι πού πέρασαν ἢ περνοῦν ἀπ' τὸ χωρὶό μας, εἴτε λίγο εἴτε πολὺ παραμένουν σ' αὐτό, ἔχουν νὰ λένε καὶ νὰ θυμωοῦνται «Ἀνάκωλο».

Δὲν εἶναι ξένος πού νὰ μὴ τὸ ἐπ.σκέφθηκε καὶ Ξηροκαμπίτης πού νὰ μὴ τὸ καμάρωσε, ὀδηγῶντας ἐκεῖ φίλους ἢ συγγενεῖς ἀπ' ἄλλο τόπο. Καὶ δὲν ἴναι ἄνθρωπος, πού νὰ μὴ ἔμεινε ἀφωνος μπρῶς στοῦ ἐκπληκτικὸ μεγαλεῖο, πού ἀνοίγεται στὰ «μάτια τῆς ψυχῆς του», σάν, περνῶντας τὸ Δημοτικὸ σχολεῖο καὶ τὴν «Δεξομενὴ» ἀνηφορίσει καὶ φτάσει στοῦ «Ἀνάκωλο».

Δὲν εἶναι τὸ «ἀνάκωλο» πύργος παλός, ὑπόλειμμα ἀρχαίας δόξας, τόπος ἱερὸς καὶ ἱστορικός. Τὸ ἀνάκωλο εἶναι ἡ ὄμορφιά, ἡ βουίσιαι ἢ ἀγνή καὶ ἡ πηγαία.

Σάν ἀνηφορίσουμε λοιπὸν τὸ δρόμον πού τραβᾶει γιὰ τὴν Κουμουστά, σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἀπ' τὴ δεξομενὴ, βρ.σκόμιστε ἀνάμεσα σὲ δυὸ κορφές τοῦ Ταυγετοῦ πού ἀρρενωπὴ ἢ μιὰ μέσα στὴν ἀγρία βλαστησὴ τῆς, ἐπ.βλητικὴ στὴ γυμνότητά τῆς ἢ ἄλλη στήνονται κάθετα, θάλεγε κανεῖς, στὸν οὐρανὸ. Κι ἐνῶ ψηλὰ οἱ μοναχικὲς κορφές χαράζονται ἀνάγλυφα στέριες καὶ αἰώνιες, δίπλα μας, κάτω βαθὰ χάσκει ἡ χαράδρα. Ἀκοῦμε τὸ ὑποβλητικὸ βουητὸ τῆς νὰ μιλάει γιὰ ἠρωισμό καὶ λεβεντιά, γιὰ ἀνδραγαθίαι καὶ ἀντρίκες καρδίαι, καὶ σκεφτόμαστε πῶς ἄνθρωποι πού ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στ.γμὴ νοιώσουν τοῦτο τὸ ἠρωικὸ μήνυμα τοῦ Ταυ-

(Συνέχεια στὴ 5 σελίδα)

Ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια θεμελιώσεως τοῦ Κοινοτικοῦ Μεγάρου 15-8-1966 ἔργου τοῦ ὁποίου τὴν δαπάνη ὅπως γράψαμε σὲ προηγούμενο φύλλο μας ἀνερχομένην σὲ 920.000, ἀνέλαβαν αἱ ἀδελφαὶ Σωμῆ. Διακρίνεται ὁ ἱερεὺς κ. Ι. Παναγιωτουνάκος, ὁ Πρόεδρος κ. Γ. Σολωμός, τὴν στιγμὴν, πού προσφέρει στὶς ἀδελφές τὸ σχέδιον τοῦ κτιρίου χαραγμένο σὲ χρυσῆ πλάκα. Διακρίνονται ἐπίσης τὰ μέλη τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου καὶ στὸ βάθος ὁ συγκεντρωμένος Σηρακαμπίτικος κόσμος.

ΜΟΝΗ

“ΖΕΡΜΠΙΤΣΗΣ..”

Ἀπὸ τὴν λιτάνευσι τῆς ἱερᾶς εἰκόνας τῆς «Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου» στὶς 23 Αὐγούστου 1966. Διακρίνεται ὁ Μητροπολίτης Σπάρτης καὶ Μονεμβασίας κ. Κυπριανός καὶ ὁ Στρατηγός κ. Κ. Λουμάκης.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

«ΑΝΑΚΩΛΟ»

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ 4 σελίδα)

γέτου, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ γίνουν περήφανοι καὶ γενναῖοι

Κ ὁμως, ὅσο περνάει ἡ ὥρα καὶ εἴμαστε ἐκεῖ μόνοι: στὴ σ.γαλ.α καὶ πάνω μας στητό, ὀλόρθο τὸ βουνό, κάτω μας σκοτεινὸ καὶ μυστήριο τὸ φαράγγι, ἐκεῖ ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς» νοιώθουμε ταπεινοὶ καὶ ἀσήμαντοι, σὰ νὰ χανόμαστε στοὺς ἀπατους κόλπους τῆς φύσης.

Ἴσως γιὰ τεῦτο ψυχῆς ἀδύναμες καὶ καταπονημένες ἀπ’ τὴν τρα-

χύτητα τοῦ βίου, διᾶλεξαν αὐτὸ τὸ φαράγγι γιὰ νὰ σμίζουσαν μετὰ τὸ χάροντα. Ἴσως πάλι, — ποῖός ξέρει;— νὰ μαγεύτηκαν ἀπ’ τὸ μαγικὸ μυσμοῦρισμα τοῦ νεροῦ ‘κεῖ στὸ βάθος καὶ ἀπ’ τὰ λόγια τοῦ παλιοῦ τοῦ τραγουδιοῦ...

Ὅπως καὶ νᾶχει τὸ πρᾶγμα ἓνα προσκύνημα στὸ ἀνάκωλο εἶναι πραγματικὴ μυσταγωγία, πού ἀφήνει τὸν ἄνθρωπο νὰ πάρει «πάλι πίσω τὴν πα.δ.ιστ.κη ψυχὴ του, ξενιοιστη μέσα στοὺς θρύλους...» καὶ ἀναβαφτισμένος νὰ τραβήξει τὸν δρόμο γιὰ τὸ χωριὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

ΓΙΤΣΑ ΚΟΚΚΟΡΟΥ

ΧΤΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ

Η ΑΓΟΡΑ ΜΑΣ

Δ.΄

Και τὸ καινούργιο μας σημεῖο μα, — γιὰ τί ἄλλο; — γιὰ τὴν... «ἀγορά μας». Πολλές... περπέτειες πέρασε ἡ στήλη, ἀν καὶ αὐτὸ δὲν ἔγινε ἀντληπτό ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες, ὅμως ἐξακολουθοῦμε νὰ πιστεύουμε ὅτι ἡ ὑπαρξὴ αὐτῆς τῆς στήλης εἶναι, ἀν ὄχι τί ἄλλο, ὑποχρέωση πρὸς τοὺς παλαιότερους καὶ μεταγενεστέρους.

Εἶχαμε σταματήσει στὸ κατάστημα τοῦ κ. Π. Ματθαίου καὶ εἶχαμε θυμηθῆ ἕνα εὐθύμο πᾶρ στατικό.

Εἶχαμε γράψει γὰ τὸν μπάρμπα—Σπύρο τὸν Ψ.νάκη πού σημείωσε στὸ β βλίο του «μὰ γυναίκα ἀπὸ τὴν Ποταμιὰ μὲ τσεμπέρ»...

Ὅπως ὅμως μᾶς πληροφορεῖ μὲ ἐπιστολὴ του ὁ συνταξ. οὐχος καθηγητῆς κ. Δ. Βολτῆς καὶ μᾶς τὸ ἐπ. βεβαίωνουν καὶ πολλοὶ ἄλλοι, δὲν τὸ εἶχε γράψῃ αὐτὸ ὁ Ψ.νάκης. ἄλλὰ ὁ Π. Μ. Χολοκακάκος πενθερὸς τοῦ Παπα—Γιάννη. Κάνουμε τὴν ἐπανόρθωσι.

Περπαντώτας μὲ κατεύθυνση πάντοτε πρὸς τὴν Ποταμιὰ, συναντᾶμε, ἢ μᾶλλον δὲν συναντᾶμε τίποτα. Ἐνα ἀχτίστο οἰκόπεδο περιμένει ἴσως κάποτε καὶ αὐτὸ νὰ γίνῃ μὲ τὴ σειρά του κατάστημα, σπιτι... ποῶς ξέρει... Σειρὰ ἔχει τὸ παντοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Συκιώτη. Εἶναι ἕνα καινούριο κατάστημα, σὲ καινούριο κτίριο, ἰδιοκτησία τοῦ ἰδίου. Παλιότερα ἐκεῖ ἦταν τὸ ραφεῖο τοῦ κ. Π. Κουντούρη, σὲ ἰδιοκτησία τοῦ κ. Ἰωάννη Καραγιάννη. Δίπλα ἀκριβῶς λίγο παλιότερα θὰ μπορούσαμε νὰ τὰ... π.οῦμε, μέσα σὲ μιὰ γνήσια χωρ. ἀτ. κη ταβέρνα—κρεοπωλεῖο· στοῦ μπάρμπα Νίκου Γεωργόπουλου. Σήμερα ἡ ταβέρνα ἔχει γίνῃ ἕνα μοντέρνο κρεοπωλεῖο—ἐστιατόριο τῶν υἱῶν τοῦ μπάρμπα Νίκου, ἀδελφῶν Κ. καὶ Λ. Γεωργόπουλου. Ἐκεῖ γίνονται τὰ τράπεζια γιὰ γάμους, βαφτίσια κλπ. βλέπετε, μιὰ ἀκόμη ὁμορφὴ συνήθεια ἐκφυλίστηκε παλιότερα τὰ γλέντια

αὐτὰ — κι' ἦταν γλέντια πραγματικά — γινόντουσαν στὰ σπιτία· ἐκεῖ τὰ «ἴσπαγαν».

Στὴ συνέχεια συναντᾶμε τὸ νέο σχετικὰ κατάστημα γεν. κοῦ ἐμπορίου τοῦ κ. Δ. Δ. Καϊάκου, παλιότερα Δ. Δ. κα ἀκού—Γ. Μανιατάκου, σὲ ἰδ. ο. κτησία τοῦ ἰδίου. Κάποτε ἦταν ἰδιοκτησία τοῦ Ἄντ. Κουμουστιώτη, πού εἶχε ἐκεῖ καὶ ἐστιατόριο. Κύματα μουσ. κῆς, τραγούδ. α. ὄλων τῶν γούστων μᾶς ὑποδέχονται ἀπὸ τὸ ἀκούραστο ἠλεκτρόφωνο. Βρ. σκόμαστε μπροστὰ στὸ κατάστημα ποδηλάτων τοῦ κ. Δ. Μηνόπετρα, πού πολλοὶ ἀκόμα τὸ θυμοῦνται σὰν καφενεῖο, σὰν τὸ καφενεῖο τοῦ Παύλου Λιακάκου. Τελευταία ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀντ. προσωπειῶν, βρίσκουμε ἐδῶ καὶ τὴν ἀντ. προσωπεῖα γεωργ. κῶν φαρμάκων. Σὲρὰ ἔχει καὶ ἡ «πολυκατοικία» τῆς ἀγορᾶς μας. Εἶναι ἰδιοκτησία τῶν ἀδελφῶν Χρηστάκου τῶν ἰδίων εἶναι καὶ φυλουργ. κῶν ἐργοστάσιο πού λειτουργεῖ στὸ ἰσόγειο. Παλιὰ ἐδῶ στεγαζόταν τὸ παντοπωλεῖο τοῦ Γ. Κοκοροῦ καὶ ἀκόμα παλιότερα ἀπὸ ἐδῶ ξεκίνησαν οἱ ἄδελφοὶ Καπετανάκου. Καὶ φθάνουμε στὸ ἐμπορικὸ κατάστημα τῶν Κ. Ἀραχωβίτη καὶ Ν. Λιακάκου, ἀνηψ. οῦ καὶ υἱοῦ τοῦ κ. Ἦλ. Λιακάκου, τοῦ μπάρμπα Λ. ἄ, συνταξιούχου σήμερα. Τὸ κατάστημα αὐτὸ λειτουργεῖ ἐκεῖ ἐδῶ καὶ 45 χρόνια· βρίσκεῖς σ' αὐτὸ ὅ,τι φανταστῆς· εἶναι ἕνα «GENERAL STORE» ὅπως θὰ εἶλεγε ἕνας Ἀμερ. κάκος. Καὶ ἀφοῦ περάσουμε ἀπὸ ἕνα νέο κατάστημα πού τώρα κτίζεται σὲ ἰδιοκτησία Π. Βλογιαννίτη, καὶ γιὰ τὸ ὅποιο ἐπιφυλασσόμεθα, τε λ. τῶνουμε γὰ σήμερα μὲ τὸ παντοπωλεῖο τοῦ ἐκ Γοράνων συνταξ. οὐχου δημοδιδασκάλου Γεωρ. Δρύκα, ἰδιοκτησία τοῦ ἰδίου. Εἶναι τὸ μγαζὶ τοῦ «δάσκαλου» πού τραγουδαίει ὠραῖα.

Ἀλλὰ θὰ συνεχίσουμε, τούλάχιστον τό... ἐλπίζουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Θ. ΚΑΛΚΑΝΗΣ

Τὸ παρὸν φύλλο ἐκτυπῶνται εἰς τὸ ἐν Σπάρτῃ νέον Καλλιτεχνικὸν Τυπογραφεῖον, «Ἡ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ».

Α. ΜΑΖΑΡΑΚΟΣ - Α. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ
Λεωφ. Κ. Παιολογίου 84 - Τηλ. 87-64

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

ΑΝΩΓΙΑ : Συνεχίζεται το έργο υδρευσεως εις Σωτήραν το όποιον έχει προυπολογισθη εις δρχ. 165.000

Το έργον αυτό θα άποδώση άρκετο νερό και θα χρησιμοποιηθη για υδρευσειν των κατοίκων και για άρδευσειν.

Υπολογίζεται ότι θα ανέλθη ή άφραία ποσότης εις 120 κυβικά.

ΒΑΣ. ΜΑΚΡΥΚΩΣΤΑ

ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑ : Έχει ήδη άρχιση ή άνέγερσις του συνεταιρικού εργοστασίου έπιξεργασίας έλαιου κάρπου.

— Με άληθινή μεγαλοπρέπεια έορτάσθη την 15ην Αύγουστου ή μήμη της έκκλησίας μας.

— Άφίχθη εξ Η. Π. Α. ο όμογενής μας κ. Παναγιώτης Σγουπάκος ο όποιος προσέφερε εις την έκκλησίαν μας 500 δολ.

Έπίσης ο έν Καναδά διαμένων όμογενής μας Παναγιώτης Τζαννέτος έστειλε εις την έκκλησίαν μας 100 δολ. Αί χειρονομίαί αύται άποτελοϋν δεύγμα μεγάλης ψυχής των υπεραξίων του.ων πατριωτών μας.

— Ο κ. Σαραντάκος Σταύρος και ή συμπαιθεσάτη δις Άδαμαντία Γιαλελή έτέλεσαν τους άρραβώνας των την 21ην Αύγουστου εις τον Άγιον Γεώργιον Τορίζη.

— Ο κ. Βασίλειος Άναγνώστου έβάπτισε το τέκνον του Νικολάου Χρηστάκου όνομάσας αυτό Γεώργιον.

ΜΑΡΙΑ ΣΟΥΡΤΖΗ

ΚΑΤΣΟΥΛΕΪΚΑ Ένός των προσεχών ήμερών θα άρχιση το έργον της υδρευσεως του χωριου μας.

Έπί τέλους ένα τόσον σημαντικό και ζωτικό πρόβλημα θα εύρη την λύσειν του. Έξησφαλίσθη ή άπαιτουμένη χρηματική ποσότης και το έργον είναι πλέον γεγονός.

ΠΕΤΡΟΣ ΣΚΛΗΡΟΣ

ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

— Στο χωριό άρχίζει νέα κίνησις. Τα σχολεία άνοίγουν πάλι. Οί δρόμοι γέμισαν από μαθητόκοσμο.

— Μι το νέο σχολικό έτος το γυμνασιό μας άτυχώς χάνει δύο έξαιρέτους καθηγητάς.

Τήν κ. Θ. Ζαραφωνήτου καθηγήτρια των Γαλλικων ή όποία μετατίθεται εις το Γυμνάσιον Σπάρτης και τον κ. Θ. Κατσουλάκον τον διευθύνοντα την έφημερίδα μας, ο όποιος κατοπιναιτήσεως του θα μεταβη εις σχολείον της Έλληνικής παροικίας της Αιγύπτου, για ένα έτος.

— Εις τους νεονόμερους κ. Η. Μανδραπήλιαν κ. Κ. Λιακάκον κ. Η. Σταθάκον κ. Π. Κληρονόμον και στάς συζύγους τους ή έφημερίδα μας εύχεται κάθε εύτυχία.

— Αυτοκινήτιστικόν δυστύχημα χωρίς εύτυχώς σοβαρές συνέπειες συνέβη στον κ. Π. Κληρονόμον αναφερόμενον και άνωτέρω, ο όποιος επήγαυε μετά της μηστής του εις Γύθειον.

— Την Κυριακή 19 Σεπτεμβρίου έκαμε ή νεοσύστατη φιλαρμονική Ξηροκαμπίου την πρώτη μουσική της εμφάνησι. Οί έντυπώσεις είναι άριστες. Τους εύχόμεθα να συνεχίσουν με τον ίδιο δημιουργικό ζήλο. Άξίζει κάθε έπαινος στον μουσικοαθλητικό σύλλογο «Απόλλων» γιατί και στον τομέε της μουσικής πραγματοποιεί καταπληκτικας προόδους, όπως και στον άθλητικό.

— Ο κ. & ή κ. Γεωργίου Πουλακάκου προσέφεραν εις τον Σύλλογον Κυριων και Διδων Ξηροκαμπίου δραχ. 150 άντι στεφάνου εις μήμην του έξαδέλφου των Παναγιώτη Τεκόση.

— Το Διοικητικόν Συμβούλιον του Συλλόγου Κυριων και Διδων Ξηροκαμπίου προσέφεραν εις την Ίεράν Μονήν Ζερμπίτσης δρχ. 200 άντι στεφάνου εις μήμην του Παναγή Τεκόση διά τας πολλαπλάς πρός τον Σύλλογον υπηρεσίας του.

ΕΝΑΣ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΤΗΣ ΘΥΜΑΤΑΙ

«ΘΕΑΤΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ»

Θέατρο στο Ξηροκάμπι, εκτός από μᾶς, πού ἀρχίσαμε γύρω στὶ 1925, εἶχαν παίξει καὶ παλαιότερα, περὶ τὸ 1915 οἱ τότε διανοούμενοι νέη τοῦ χωριοῦ μᾶς. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοῦς δὲν ὑπάρχουν πιά. Καὶ δυστυχῶς πέθανεν ὅλοι το σ νέοι.

Τὴν ἐποχὴ λοιπὸν ἐκείνη εἶχαν ἀνεβάσει τὴν περιφνημὴ «Γκόλφω» τὸ ἔργο πού αγαποῦν ὅλοι οἱ Ἕλληνες. Τὸν ρόλο τῆς πρωταγωνιστρίας (τῆς Γκόλφως δηλαδή) τὸν εἶχε ὑποδυθῆ ὁ κ Δημήτριος Βολτῆς συνταξιούχος καθηγητῆς τώρα, πού μένει στὴν Ἀθήνα καὶ ὁ ὁποῖος μᾶς ἔδωσε τὶς περισσότερες πληροφορίες γιὰ τὸ ἔργο αὐτό. Τοῦ πρωταγωνιστοῦ «Τάσσι» τὸν ἔπαιζε ὁ μακαρίτης καθηγητῆς Ἀρίστος Σωμῆς. Τοῦ κωμικοῦ «Γιάννου» ὁ μακαρίτης Ἡρακλῆς Κ. Φραγγῆς. Τῆς «Σταυρούλας» ὁ Γιώργος Ν. Μούτουλας κι' αὐτὸς ἐπίσης μακαρίτης. Τοῦ ἐπίσης κωμικοῦ «Δήμου» ὁ μακαρίτης ὁ γ.ατρός Γεώργιος Φραγγῆς. Τῆς «Ἀστέρως» ὁ χημικο-μηχανικός κ. Δημ. Ἡλ Σολωμός κάττι κὸς τώρα Ἀθηῶν. Τοῦ Θανασεύλα ὁ πάντα ἀειθαλῆς Σωτήρης Γενεράλης κι' αὐτὸς κάττιος Ἀθηῶν.

Τὸ ἔργο παίχτηκε στὴν αἴθουσα Γενεράλη, πού τώρα ἔχει γίνει ἰδιοκτησία καὶ κατοικία τοῦ Γεωργίου Παρηγόρη.

Λίγα χρόνια ἀργότερα περὶ τὸ 1919 ξαναπαίχτηκε ἡ «Γκόλφω» με ἄλλους νέους. Πρωταγωνίστρια τούτη τὴ φορά ἦταν... ὁ Δημήτριος Μαστοράκος ὁ ἐπὶ πολλὰ χρόνια πρόεδρος Καμνίων. Τὸν ρόλο τοῦ «Τάσσου» ἔπαιζε ὁ μακαρίτης Πότης Βορβῆς ἀπὸ τὰ Καμίνα. Τῆς Σταυρούλας ὁ συνταξιούχος τώρα δασκαλὸς Γεώργιος Βενετσανάκος κάττιος Ποταμιᾶς. Τοῦ «Γιάννου» ὁ καθηγητῆς Γεώργιος Βενετσανάκος κάττιος Ἀθηῶν. Τοῦ Κίτσου ὁ μακαρίτης δικηγόρος Κούλης Σολωμός. Καὶ τὸν τσέλιγκο «Ζήση» ὁ Λεωνίδας Μαστοράκος, ὁ ὁποῖος μετέπειτα διεῖπρεψε ὡς ἠθοποιὸς στὸ Χόλυγουντ εἰς τὴν «Ποραμάουντ» ὅπου καὶ τώρα διαμένει. Τοῦ «Θανα-

σεύλα» ὁ ἔμπορος κ. Λεωνίδας Θεοφιλόπουλος, τοῦ Ἑγγλέξου Λόρδου ὁ καθηγητῆς κ. Κων. Μυθαῖος καὶ ἄλλοι... Τὸ ἔργο αὐτὸ παίχτηκε στὸ προαύλιο τοῦ τότε Δημοτ. Σχολεῖου ἰδιοκτησία τοῦ μακαρίτη Παντελῆ Καρκαμπάσι.

Στὸ ἴδιο αὐτὸ μέρος ξαναπαίχτηκε τὸ ἴδιο ἔργο καὶ ἀπὸ ἄλλους, ὅπως ὁ μακαρίτης Ἀρτέμιος Λιακάκης, ὁ Μακαρίτης Γιώργος Καρκαμπάσης, ὁ μακαρίτης Π. Κομνηνός καὶ ἄλλοι, πού δὲν τοὺς θυμόμαστε πιά.

Στὴν περίοδο αὐτὴ παίχτηκε καὶ ἡ «Σκλάβα» τοῦ Περσιιάδη στὸ σημερινὸ καφνεῖο τοῦ Θ. Μανδραπήλια. Θυμᾶμαι πὼς τότε ξεκαρδίστηκε στὰ γέλια ὁ κόσμος με τὸν κωμικὸ «Θύμιον» πού τὸν ἔπαιζε ὁ μακαρ τῆς Π. Ν. Κομνηνός, ὅταν ἔμπασε στὴ σκηνὴ ἕναν... γάϊδαρο ὀλοζώντανο, πού τὸν ἔπιασε, σὰν ἀγροφύλακας πού ἦταν, μέσα σὲ ζημιὰ.

Στὸ σχολεῖο πρωτοπαίξαμε καὶ μεῖς τὸ 1925-26 τὸν «Μαγεμμένο Βοσκό» τοῦ Περσιιάδη με τοὺς Παν. Φραγγῆ, Γιώργο Κουμουστιώτη, τὸν ὑποφαινόμενο Π. Μαθαῖο, τὸν Παῦλο Κομνηνὸ, Βαγγέλη Μαυροειδῆ, Γιώργο Μαθαῖο, Ἡλία Χριστόπουλο καὶ ἄλλ.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ αὐτὴν κι' ἔπειτα συνεχίσαμε νὰ παίζουμε θεατρικὰ ἔργα πολλὰ. Γράψαμε ἤδη στὸ προηγούμενο μερικὰ γιὰ τὴν «Ἑσμὲ».

Ἀπὸ τὸ 1935 ὅμως κι' ἔπειτα ἀρχίζει νέα θριαμβευτικὴ θεατρικὴ περίοδος γιὰ τὸ Ξηροκάμπι. Χάρης στὴν δραστηριότητα καὶ τὴν τόλμη τοῦ Βενιζέλου Καρκαμπάση λαμβάνουν μέρος πιά καὶ κοπέλλες στὰ διάφορα ἔργα. Γι' αὐτὰ ὅμως θ' ἀσχοληθοῦμε στὸ ἐπόμενο φύλλο.

«Ο. ΠΑΛΑΙΟΣ»

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου
Γονέων καὶ Κηδεμόνων τοῦ Γυμνα-
σίου καὶ Λυκείου.

Ἐπεξεργασία ὕλης: Θεόδωρος
Κατσουλάκος.